

pro druhé použití strategií tak, že přemýšlí nahlas.

Od doby, kdy autorky vyvinuly tuto podobu metody „učíme se navzájem“, vznikla řada dalších verzí, které byly otestovány v terénu (Cooper, Boschken, McWilliams & Pistochini, 2001). Ať už je konkrétní způsob provedení jakýkoli, vždy zůstává zachován původní účel a smysl metody: rozvinout a podpořit u žáků čtení s porozuměním. Tento model výuky umožňuje učitelům a žákům hledat v rámci skupiny (v sociálním prostředí) smysl textu s využitím *modelování, přemýšlení nahlas a diskuse*.

Každá ze strategií „učíme se navzájem“ má důležitou roli v procesu porozumění čtenému textu. Pořadí, v němž jsou jednotlivé strategie zapojeny, není rozhodující. Záleží na textu a na čtenáři.

Postup práce s metodou u malých dětí (od 2. třídy)

1. Učitelka připraví text k promítání tak, aby všechny děti mohly číst společně a přitom snadno sledovat učitelku.
2. Učitelka vysvětlí dětem, že se postupně budou cvičit v tom, aby snadno dokázaly shrnout, co přečetly, vyjasnit nesnadná místa, odhalit místa, k nimž je dobré se doptat na další údaje nebo souvislosti, a odhadnout, jak se bude text dále vyvíjet. V tuto chvíli učitelka nezabředá do detailů, ale má připraven plakát nebo obrázek s vypsány strategiemi.
3. Učitelka předvede žákům postupně všechny strategie a využije k tomu text promítaný ve třídě. Učitelka dbá na to, aby modelovala procesy myšlení, které probíhají v její mysli, když shrnuje, vyjasňuje, klade otázku a předvídá. Může při tom využít pomůcek uvedených u jednotlivých strategií v textu níže.
4. Pak učitelka oznámí dětem, jaký má plán pro postupné zvládnutí všech čtyř strategií (kterou začnou, jak dlouho jim to asi bude trvat, jak budou při tom postupovat).
5. Učitelka se třídou začne pracovat na první strategii. Opět bude promítat text pro všechny, bude modelovat, jak ona sama přemýšlí při využívání dané strategie (např. shrnutí). Vyzve pak několik dětí ve třídě, aby se pokusily s další pasáží textu o totéž – žáci modelují, jak sami shrnují, ostatním spolužákům. Učitelka i spolužáci poskytují zpětnou vazbu.
6. Když děti ve třídě porozuměly strategii, rozejdou se do malých skupin. Učitelka pracuje postupně se všemi skupinami a znovu modeluje strategii na textu, který skupina zpracovává. Potom přebírají její roli jednotliví žáci – členové skupiny. Jeden modeluje, hlasitě přemýšlí, ostatní pozorně naslouchají a poskytují mu zpětnou vazbu.
7. V poslední fázi práce pracují žáci ve skupině zcela samostatně.
8. Následuje návrat k práci celé třídy a učitelka modeluje další strategii.

Pozor! Uvedený postup práce neznámá, že strategie zvládneme se třídou během jedné hodiny. Klidně se můžeme jediné ze strategií věnovat několik týdnů, než přistoupíme k nácviku další.

Pro malé děti je možné používat různá označení pro čtyři základní strategie: „pohádkový čtyřlístek“; „buď učitelem“ apod. Když se dětem řekne, že budeme používat „pohádkový čtyřlístek“, automaticky se jim vybaví čtyři strategie, které používají dobří čtenáři, když čtou. Vědí, že se budou střídat v tom, kdo bude modelovat využití těchto strategií tak, jak to dělá učitelka.

Lori Oczkusová používá při výuce malých dětí i veselé a návodné názvy pro každou ze strategií: Peter the Powerful Predictor, Clara the Careful Clarifier, Sammy the Super Summarizer, Quincy the Quizzical Questioner.